

כ"ג שבט תשע"ב
16 פברואר 2012
סימוכין : 00061

נוהל מנהל מינהל מספר 06/2012 – (מתוקן)

ניוד עובדים זרים בענף החקלאות

1. מטרות:

מטרת נוהל זה הינה להסדיר את הכללים לניוד בהסכמה של עובדים זרים בענף החקלאות בין חקלאים שהם בעלי התרים להעסיק עובדים זרים פי סעיף 1יג' לחוק עובדים זרים התשנ"א-1991 (להלן: התרים), וזאת במטרה להקל על ציבור החקלאים בוויסות כוח העבודה הנדרשת בעונות שיא או שפל חקלאיות, או לצורך החלפה זמנית של עובדים בחופשה שנתית או בחופשת מחלה וכדו'.

חקלאי הקולט עובדים מנוידים לפי נוהל זה אינו מוגבל למספר המרבי של עובדים זרים הרשום בהיתר שקיבל לאותה שנה, והוא רשאי לקלוט עובדים זרים בניוד מספר בלתי מוגבל של עובדים זרים, והכל בכפוף לאישור הרישום בכתב על ידי רשות האוכלוסין וההגירה (להלן: הרשות) בהתאם ובכפוף להוראות נוהל זה.

מאחר והניוד לפי נוהל זה הוא לתקופה מוגבלת, העובדים הזרים שניודם יאושר לפי הנוהל יישארו רשומים במערכת הממוחשבת של הרשות על שם החקלאי המנייד גם במהלך תקופת הניוד, כך שהחקלאי המנייד לא יהא רשאי לקלוט עובד זר אחר במקום העובד המנייד.

נוהל זה דן בשני סוגי ניוד של עובדי חקלאות זרים כלהלן:

ניוד עובדים זרים בין חקלאים המתגוררים באותו ישוב חקלאי לצורך עבודה בשטחים חקלאיים הנמצאים בתוך אותו ישוב – אינו מצריך הגשת בקשה לרשות. ראה פירוט בסעיף 3 להלן.

ניוד בין חקלאים המתגוררים בישובים חקלאיים שונים – מחייב קבלת אישור בכתב מהרשות כמפורט להלן בנוהל זה קודם תחילת הניוד. ראה פירוט בסעיף 4 להלן.

2. הגדרות:

- א. **היתר** - היתר להעסקת עובדים זרים בענף החקלאות לפי סעיף 1יג' לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991.
- ב. **חקלאי מנייד** - חקלאי בעל היתר המבקש לנייד עובדים זרים הרשומים על ההיתר שבידו לחקלאי קולט לתקופה מוגבלת.
- ג. **חקלאי קולט** - חקלאי בעל היתר המבקש לקלוט לתקופה מוגבלת עובדים זרים הרשומים על שמו של חקלאי מנייד.

3. ניוד בתוך ישוב חקלאי:

א. חקלאים שהם בעלי התרים בתוקף להעסקת עובדים זרים, המתגוררים דרך קבע באותו יישוב, רשאים לנייד ביניהם עובדים זרים לחקלאות בעלי רישיונות עבודה בתוקף, לצורך עבודה חקלאית זמנית במשקיהם, בתנאי שניוד העובדים הוא לצורך עבודה חקלאית בשטחים חקלאיים הממוקמים בתוך אותו היישוב בו מתגוררים שני החקלאים, וזאת במסגרת סיוע הדדי.

ב. ניוד עובדים זרים בין חקלאים באותו ישוב לתקופה מוגבלת כאמור בפסקה (א) לעיל יכול להתבצע ללא צורך בהגשת בקשה או קבלת אישור הרשות, והכל בכפוף להסכמת שני החקלאים ולהסכמת העובדים הזרים לניוד.

ג. במהלך תקופת הניוד בתוך היישוב החקלאי לפי סעיף זה, החקלאי המנייד יישאר המעסיק החוקי של העובד הזר, וכל חובות המעסיק כלפי העובד הזר יישארו גם באחריותו, ובכלל זה החובה לשלם שכר לעובדים הזרים בגין שעות עבודתם אצל החקלאי הקולט.

4. ניוד בין חקלאים המתגוררים בישובים שונים:

א. כללי:

1. חקלאים המתגוררים בישובים חקלאים שונים אינם רשאים לנייד עובדים זרים ביניהם ללא אישור בכתב מהרשות לניוד. העסקת עובד זר הרשום על שם חקלאי אחר ברישומי הרשות, ללא אישור ניוד בכתב מאת הרשות, מהווה עבירה על הוראות סעיף 2 (א) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, ותגרור הגשת כתב אישום או קנס מינהלי.

ב. תנאים לניוד:

1. חקלאי בעל התרים להעסקת עובדים זרים בתוקף לשנה הרלוונטית, אשר סיים לבצע איזון תיקים לאותה שנה (דהיינו- לכל עובדיו הזרים הונפקו רישיונות ב/1 בתוקף לשנת ההיתר הנוכחית ולא רשומים על שמו עובדים מעבר להקצאה) רשאי לבקש לנייד עובדים זרים לפי נוהל זה או לקלוט עובדים זרים בניוד לפי נוהל זה.

2. ניוד של עובד זר יאושר רק אם העובד הזר הוא בעל רישיון עבודה (ב/1) בתוקף.

3. על אף האמור לעיל, בנסיבות חריגות, הרשות רשאית להודיע לציבור המעסיקים החקלאיים בחוזר שיפורסם באתר האינטרנט www.piba.gov.il על הסכמה לקבל בקשות לניוד עובדים מחקלאים לפי נוהל זה גם קודם ביצוע איזון תיקים, לתקופה מוגבלת כפי שיפורט באותו חוזר.

4. אישור הניוד לפי נוהל זה מחייב קבלת הסכמה בכתב של החקלאי המנייד, של החקלאי הקולט ושל העובדים הזרים המנוידים עצמם.

5. החקלאי המנייד רשאי לנייד עובד זר רק לאחר שהעסיק את העובד הזר במשקו במשך 14 יום לפחות. על אף האמור, כאשר מדובר בעובד זר חדש שהוזמן על ידי החקלאי מחו"ל, על החקלאי

המנייד להעסיק את העובד הזר במשך תקופה של 3 חודשים לפחות במשקו, קודם שיתר לו לנייד את העובד לחקלאי אחר לפי סעיף זה. החקלאי המנייד רשאי לנייד עובד זר לפי נוהל זה לתקופה מקסימאלית של 6 חודשים במהלך שנת ההיתר.

6. תקופת הניוד המינימאלית היא ל-30 יום, ולא תאושר בקשת ניוד לתקופה קצרה מ-30 יום. בוטל ניוד כאמור בסעיף 4 (ד) להלן, לא יותר ניוד נוסף של אותו עובד זר כל עוד לא עברו 30 יום מיום תחילת הניוד שבוטל.

7. החקלאי הקולט את העובד הזר חייב לחתום עם העובד הזר על חוזה העסקה בכתב, שתנאיו אינם נופלים מתנאי חוזה ההעסקה של העובד הזר עם המעסיק המנייד, לתקופת הניוד. במהלך תקופת הניוד יוקפא תוקף חוזה ההעסקה בין העובד הזר לחקלאי המנייד.

8. האחריות לתנאי העסקת העובד הזר, ובכלל זה להעמדת מגורים הולמים, לוידוא קיום ביטוח רפואי כדין בתוקף, ולתשלום שכר ותנאים נלווים במהלך תקופת הניוד המאושרת ע"י הרשות, היא של החקלאי הקולט והחקלאי הקולט יחשב כמעסיקו של העובד הזר לצורך קיום כל חובות המעסיק כלפיו במהלך תקופת הניוד המותרת.

9. ניוד עובד זר ללא קבלת אישור בכתב מאת הרשות מהווה העסקה שלא כדין של עובד זר בניגוד להוראות סעיפים 1 ו-2 (א) לחוק עובדים זרים, התשנ"א-1991, ועלול לגרור הליכים פליליים, קנס מינהלי, ו/או ביטול היתר של מעסיק קולט או מעסיק מנייד.

10. חל איסור על המעסיק המנייד או מי מטעמו לגבות תמורה בגין הניוד מהמעסיק הקולט או מהעובד.

11. לענין זה, ועל אף האמור בסעיף 4 (ב) (1) לנוהל זה, לא יאושר לחקלאי המעסיק עובדים זרים עונתיים לנייד עובדים זרים הרשומים על שמו לחקלאי אחר במשך תקופת העסקת העובדים העונתיים. חקלאי מעסיק עובדים זרים עונתיים כאמור כן יהא רשאי לקבל עובדים זרים נוספים בניוד לפי נוהל זה מחקלאיים אחרים.

ג. תהליך אישור הניוד :

1. חקלאים המבקשים אישור לנייד עובדים זרים לפי נוהל זה יחתמו על טופס בקשה לניוד (נספח א') יחתמו את העובדים הזרים המנוידים על הסכמה לניוד לאחר שהצהירו כי הוסבר לעובדים את פרטי הניוד המבוקש, ויעבירו את הטופס ללשכות מנ"א במקום מגוריהם.

2. בקשת הניוד תהא ערוכה לפי טופס נספח א' לנוהל זה, ויכלול את פרטי החקלאי הקולט, פרטי החקלאי המנייד, שמותיהם ומספרי דרכוניהם של העובדים שהסכימו לניוד, תאריך תחילת הניוד, ותאריך סיום הניוד המבוקשים, ויכלול את הצהרת החקלאי הקולט כי הוא מבין שבתקופת הניוד יחולו עליו חובות מעסיק כלפי העובדים.

3. הפקיד המוסמך יבדוק את בקשת הניוד ואם נמצא כי היא עומדת בכל תנאי הסף הרלוונטים, ישלח אישור ניוד לחקלאי הקולט למספר הפקס שנרשם בבקשת הניוד וכן ירשום הערה במערכת הממוחשבת על אישור הניוד ותקופתו.

4. מצא הפקיד המוסמך כי הבקשה אינה עומדת בתנאי נוהל זה, ישלח הודעה על דחיית הבקשה לחקלאי הקולט למספר הפקס שנרשם בבקשת הניוד תוך ציון הנימוק לדחיית הבקשה, וכן ירשום הערה במערכת הממוחשבת על סיבת דחיית הבקשה לניוד.

5. ההחלטה בבקשת הניוד תנתן תוך 7 ימי עבודה מיום קבלת הבקשה במשרד.

6. אושר הניוד, מניין תקופת הניוד יחל מתאריך ההודעה על אישור הניוד שנשלח על ידי הרשות לחקלאי וממועד זה החקלאי הקולט יהא רשאי להעסיק את העובדים הזרים שפרטיהם רשומים באישור הניוד. העסקת העובד הזר קודם קבלת אישור הניוד מהווה עבירה על סעיף 2(א) לחוק עובדים זרים ועלולה לגרור קנס מינהלי או כתב אישום.

7. על החקלאים להעביר העתק של אישור הניוד לכל עובד זר מנוייד, ולהסביר לו כי עליו לשאת את האישור בצמוד לדרכונו.

ד. ביטול הניוד:

1. על חקלאי המנייד/הקולט המבקש לבטל ניוד לאחר אישורו על ידי הרשות, לפנות בכתב ללשכת מינהל האוכלוסין האזורית אשרה טיפלה בהנפקת אשרות לעובדיו, בבקשה לביטול הניוד.

2. בקשה לביטול ניוד תכלול את הפרטים הבאים: שם החקלאי המנייד/הקולט, פירוט בקשתו לביטול הניוד, שם העובד+מס' דרכון, חתימת שני החקלאים, ומספר פקס ומספר טלפון, והצהרה כי העובד הסכים לביטול הניוד.

3. בקשה לביטול ניוד יכולה להיות מוגשת בכל זמן במשך תקופת הניוד..

4. הפקיד המוסמך יבדוק את הבקשה ויעביר למספר הפקס הרשום בבקשה לביטול הניוד אישור בכתב תוך 7 ימים על ביטול הניוד

5. רק החל מהתאריך ביטול הניוד הרשום באישור לפי פסקה 4 הנ"ל, יהא החקלאי המנייד רשאי להעסיק את העובד שהיה מנוייד, ומאותו מועד, לא יהא החקלאי הקולט רשאי להעסיקו יותר. העסקת העובד על ידי החקלאי הקולט קודם המועד שנקבע לביטול הניוד, או העסקת העובד המנוייד על ידי החקלאי הקולט לאחר המועד שנקבע לביטול הניוד מהווה עבירה של העסקת עובד זר שלא כדין לפי סעיף 2 (א) לחוק עובדים זרים.

6. החל ממועד ביטול הניוד בהודעת הרשות, יהא החקלאי המנייד חייב לדאוג לכל תנאי העסקת העובד בהתאם לחוק ולמשפט העבודה החל.

7. המעסיק המנייד אינו רשאי לנייד את העובד הזר שוב למעסיק אחר לפני שחלפו 30 ימים מיום תחילת הניוד שבוטל.

בברכה,

אהרן ברזאני

העתק:

מר אמנון בן עמי, מנכ"ל
עו"ד דניאל סלומון, היועמ"ש
מר יוסי ישי, מנכ"ל משרד החקלאות
מר יוסי אדלשטיין, מנהל מינהל אכיפה וזרים
מר אבי לקח, מנהל אגף בכיר לשכות מנ"א
מר עמוס ארבל, מנהל אגף אשרות
מר יגאל דוכן, מנהל מינהל מעברי גבול
עו"ד שושנה שטראוס, סגנית היועמ"ש
גב' תניב רופא, משרד החקלאות
מר עמית סדן, רפרנט, אגף התקציבים, משרד האוצר
מר משה נקש, אגף היתרים
מר אבנר פרס, אגף מת"ש
עו"ד תהילה לוגר, מנהלת אגף לשכות ותאגידים
גב' רינה קונפורטי, נתב"ג
תפוצה פנימית

נספח א' - טופס בקשה לניוד עובדים זרים בענף החקלאות

1. פרטי החקלאי המעביר:

שם המעסיק _____ מס' ת"ז/ח.פ. _____
 כתובת _____ טל' נייד _____
 טלפון נייד _____ פקס _____ כתובת דוא"ל _____

2. תקופת הניוד המבוקשת: מ _____ עד _____

3. פרטי העובדים הזרים אשר ניודם מבוקש:

מס' סידורי	מס דרכון	אזרחות	שם משפחה	שם פרטי	חתימת העובד הזר	הערות

אבקש אישורכם לניוד העובדים הזרים שפרטיהם רשומים לעיל לעבודה אצל החקלאי הקולט בפרטים הרשומים מטה, למשך התקופה הרשומה בסעיף 2 לעיל. כן הנני לאשר כי פרטי בקשת הניוד הוסברו לעובדים הזרים הנ"ל וכי הם הבינו והביעו את הסכמתם לניוד.

_____ חתימה

_____ שם המעסיק המנייד

4. פרטי החקלאי הקולט:

שם המעסיק _____ מס' ת"ז / ח.פ. _____
כתובת: _____ טל' _____ פקס _____

5. הצהרת החקלאי הקולט:

הריני להצהיר בזה כי ידוע לי שכל החובות החלות על מעסיק כלפי עובדיו, בהתאם לחוקי העבודה בכלל וחוק עובדים זרים, התשנ"א 1991 והתקנות לפיו בפרט, חלים עלי בכל הקשור לעובדים המנוידיים אלי החל מיום תחילת העסקתם אצלי. כן ידוע לי כי עלי לחתום על חוזה העסקה מול העובדים הזרים המנוידיים אלי, בהתאם לקבוע בחוק לעובדים זרים הנ"ל, שתנאיו לא יפלו מתנאי החוזה שנחתם בין החקלאי המנייד לעובדים אלו, ולמסור לעובדים העתק מההסכם בשפתם.

שם המעסיק הקולט _____
חתימה _____

6. החלטת מינהל השירות בבקשה:

אל החקלאי הקולט:

א. הבקשה מאושרת לתקופה של: מ _____ עד _____
ב. הבקשה נדחית מסיבה כלהלן: _____

שם ותואר תפקיד הפקיד: _____ חתימה: _____